

Kruidtuinlaan 50 bus 165
B - 1000 Brussel
T. +32 2 508 85 85
vraag@mi-is.be
www.mi-is.be

Aan de Voorzitter van het OCMW van
Mechelen
Lange Schipstraat 27
2800 Mechelen

Onderwerp: Geïntegreerd inspectieverslag POD MI

Dienst: Inspectiedienst POD MI

Datum:

Uw brief van:

Bijlage(n): 6

Uw kenmerk:

Ons kenmerk: Mechelen/W65M-W65B-RMID-RMIB-UJV-KNL/2022

Betreft: Geïntegreerd inspectieverslag

Geachte Voorzitter,

Hierbij vindt u het verslag van de inspecties die plaatsvonden in uw centrum op 2, 3, 4, 9, 10, 11, 12, 16, 17, 18 mei en 21 en 22 juni 2022.

Dit inspectieverslag bestaat uit drie delen:

- Een algemene analyse over het verloop van de inspectie, de resultaten van de inspecties en de aanbevelingen
- Een bijlage per gecontroleerde materie met de verschillende boekhoudkundige tabellen en uitleg over de gevolgde procedure
- De controletabellen per begunstigde

Indien u vragen hebt over deze controle, kunt u contact opnemen met uw inspecteur via mi.inspect_office@mi-is.be.

Briefwisseling dient gericht te worden aan de Programmatorische Overheidsdienst Maatschappelijke Integratie, Armoedebestrijding en Sociale Economie (POD MI), Dienst Inspectie, Kruidtuinlaan 50 bus 165, 1000 Brussel.

I. INLEIDING

De missie van de POD Maatschappelijke integratie is de voorbereiding, uitvoering, evaluatie en opvolging van het federale beleid voor maatschappelijke integratie, waardoor ieders sociale grondrechten op duurzame wijze worden gegarandeerd.

De controles die door de inspectiedienst in de OCMW's worden uitgevoerd, passen in deze missie en gaan uit van de volgende visie ;

- **Controle** op de toepassing van de federale wetgeving voor maatschappelijke integratie aan de hand van juridische, administratieve en financiële inspecties
- **Advies** aan de OCMW's over het wettelijk kader en de concrete toepassing van de regelgeving
- **Kennis:** door haar schakelfunctie tussen de administratie en de actoren op het terrein draagt de dienst inspectie bij tot de strategische voorbereiding van het beleid inzake maatschappelijke integratie.

Om deze opdracht tot een goed einde te brengen, stelt de inspectiedienst zich de volgende doelstellingen;

- Toezien op een uniforme en correcte toepassing van de wetgeving en reglementering aangaande de subsidies die de federale staat toekent aan de OCMW's.
- Houden van doelgerichte, uniforme en periodieke controles van de OCMW's op boekhoudkundig, administratief en juridisch vlak. Deze controles dragen bij tot de gelijke wettelijke behandeling van de gebruikers van de OCMW-diensten.
- Verzamelen van informatie om het beleid inzake maatschappelijke integratie en armoedebestrijding te optimaliseren.
- Uitbouwen van structurele en kwalitatieve relaties met de OCMW's (belangrijkste partners van de federale administratie) met het oog op een goede communicatie en een kwaliteitsvolle dienstverlening.
- Uitwisselen van informatie met de interne diensten van de POD MI.
- Meewerken aan het actieplan voor de strijd tegen de sociale fraude waartoe in 2011 door de Regering werd besloten.

Met deze controles wil de dienst inspectie de waarden van de POD MI verdedigen;

- Respect
- De kwaliteit van de dienstverlening en klantvriendelijkheid
- Gelijke kansen voor iedereen
- Diversiteit
- Openstaan voor verandering

De procedure voor de controles wordt toegelicht op de website van de POD MI (<http://www.mi-is.be/nl/tools-ocmw/handleiding>).

2. INSPECTIES

	Omschrijving	Jaar	Bijlage
1	Wet van 02/04/1965: controle van de medische kosten	2019	Bijlage 1: Controle van de medische bewijsstukken, Wet van 02/04/1965
2	Wet van 02/04/1965: boekhoudkundige controle	2020	Bijlage 2: Controle toelagen, Wet van 02/04/1965
3	Recht op Maatschappelijke Integratie, Wet van 26/05/2002: controle van de sociale dossiers	2021	Bijlage 3: Controle van de sociale dossiers, Wet van 26/05/2002
4	Recht op Maatschappelijke Integratie, Wet van 26/05/2002: boekhoudkundige controle	2019-2020	Bijlage 4: Controle van de toelagen, Wet van 26/05/2002
	Tijdelijke premie COVID	2020	Bijlage 4: Controle van de toelagen, KB n° 47 van 26 juni 2020 met het oog op het toekennen van een tijdelijke premie
5	Stookoliefonds (verwarmingstoelage)	<i>geen controle uitgevoerd</i>	Bijlage 5: Controle van het Stookoliefonds
6	Controle van het Uniek Jaarverslag	2020	Bijlage 6: Controle van het Uniek Jaarverslag
7	De behandeling van de knipperlichten	2020	Bijlage 7: Controle van de knipperlichten, OB van 14/03/2014

U vindt een gedetailleerde beschrijving van de uitgevoerde controles in de bijlagen van dit verslag.

3. VOORBEREIDING EN VERLOOP VAN DE INSPECTIE

De informatie betreffende de voorbereidingen van de inspecties werd via mail aan uw OCMW gestuurd op 24/02/2022.

Bij aanvang van de inspecties waren alle gevraagde stukken beschikbaar. Deze stukken waren van een goede kwaliteit zodat de controle vlot verliep.

De inspecteur heeft de controles in uitstekende werkomstandigheden kunnen uitvoeren. Tevens wenst de inspecteur de goede medewerking van uw personeelsleden te benadrukken. Zij beantwoordden alle gestelde vragen en hebben indien nodig bijkomende informatie verschaft.

4. VASTSTELLINGEN EN AANBEVELINGEN

De opmerkingen en aanbevelingen hieronder zijn een herinnering aan de juiste toepassing van de voorschriften en/of procedures en/of het onderzoek van de subsidievoorwaarden en/of goede praktijken die voor de gecontroleerde materies moeten geïmplementeerd worden.

Wet van 02/04/1965, controle medische kosten

Er werd een goede administratieve en sociale opvolging vastgesteld betreffende de gecontroleerde dossiers. Het nodige wordt gedaan om op een zo correct mogelijke manier te werken. Er zijn op een aantal punten echter nog verbetermogelijkheden.

Sociale dossiers:

Het sociaal verslag dient steeds een zo goed mogelijk zicht te geven op de aanwezigheid van eventuele **inkomsten**. Uit het sociaal verslag moet blijken van welke grootorde de inkomsten zijn. Dit was nu niet steeds duidelijk.

Er werd opnieuw vastgesteld dat bij de niet-hospitalisatiekosten het remgeld wordt teruggevraagd van de POD MI, terwijl de aanvrager of diens partner een inkomen hebben van minstens het equivalent leefloon. In dit geval wordt het remgeld van niet-hospitalisatiekosten niet terugbetaald.

Indien het OCMW geen rekening wil houden met de inkomsten van verwanten uit de eerste graad, wat kan, dan dient dit gemotiveerd te worden in het sociaal verslag.

De sociale verslagen bevatten vaak eerder beperkte informatie betreffende de betrokkene, waardoor er geen zicht is op de sociale en/of financiële situatie. Meermaals was er geen (concrete) informatie betreffende lopende procedures, inkomsten, voorgaande periodes aan de aanvraag, verzekering, navraag verzekerbaarheid bij de mutualiteit, navraag HZIV of borgstelling etc. De resultaten van het onderzoek en de gestelde onderzoeksdaden dienen steeds duidelijk uit het sociaal verslag naar voren te komen.

De **kennisgeving** van de beslissing is niet volledig. Er wordt geen melding gemaakt van Mediprima en/of de aflevering van een medische kaart. Daarnaast valt uit de kennisgeving niet op te maken of betrokkene inkomsten heeft en of hij/zij bijgevolg zelf dient in te staan voor de betaling van het remgeld. Een alomvattende formulering van een kennisgeving zou kunnen zijn:

“Vanaf dd/mm/yy neemt het OCMW de medische en farmaceutische kosten ten laste volgens de regels van de ziekteverzekering (inclusief/exclusief remgeld). Het OCMW levert tevens een medische kaart af voor de kosten in een verplegingsinstelling (zoals een ziekenhuis). Ten laatste binnen drie maanden/binnen een jaar wordt deze beslissing herzien.”

Op het einde van een dossier dienst steeds een **stopzettingsbeslissing** genomen te worden en dient de medische kaart dan ook zo snel mogelijk stopgezet te worden, gezien Mediprima niet retroactief kan worden stopgezet. Er werd in meerdere dossiers vastgesteld dat de stopzettingsbeslissing van de ten laste name van de medische kosten lang op zich laat wachten nadat betrokkene aangesloten werd bij een mutualiteit.

Facturen

Er werden tijdens de controle geen structurele fouten vastgesteld.

Het OCMW moet er opnieuw op toezien dat elk **attest DMH** een datum van opmaak moet bevatten, en niet enkel de datum waarop de medische zorgen werden toegediend.

Wet van 02/04/1965, boekhoudkundige controle

Er werden enkele verschillen vastgesteld, zowel voor de uitgaven als de ontvangsten.

Uit het afpunten van de ontvangsten is gebleken dat het OCMW soms verkeerde data gebruikt als er ontvangsten worden doorgegeven. De datum in voege van het formulier F is de datum van de maand en het jaar waarin de ontvangst geboekt wordt in de boekhouding van het OCMW, het moment dus dat het geld effectief ontvangen wordt door het OCMW. De referteperiode is de periode waarop de ontvangst betrekking heeft.

Recht op Maatschappelijke Integratie, controle van de sociale dossiers

De controle van de RMI dossiers verliep volledig digitaal. De gecontroleerde dossiers waren volgens een overzichtelijke structuur opgebouwd en zo goed als volledig.

We willen er u echter terug attent op maken dat ook de digitale sociale verslagen ondertekend moeten worden door de maatschappelijk werker bij opmaak van het sociaal verslag. Dit kan bijvoorbeeld door het betreffende PDF document te ondertekenen via de eID.

De opmerkingen uit deze controle blijken grotendeels dezelfde te zijn als bij voorgaande controles. Hieronder volgt een herhaling van de opmerkingen die nog steeds van toepassing zijn uit de rapporten van 2021, 2020 en 2019.

In de digitale sociale dossiers blijft er onvoldoende bewijs van de opvolging van de **KSZ stromen**. Het wordt aanbevolen hierover een rubriek op te nemen in het sociaal verslag.

In geval van een **aanvullend leefloon op een inkomen** (uit tewerkstelling of uitkering) is de **kennisgeving** nog steeds niet correct. In de kennisgeving wordt momenteel een hele tekst opgenomen om de berekening uit te leggen. Het is de bedoeling dat de formule van de berekening in woorden en in cijfers wordt opgenomen zodat het uiteindelijk uitbetaald bedrag van het aanvullend leefloon duidelijk is voor de gerechtigde. Net als de elementen die in aanmerking werden genomen om het leefloon te berekenen (zie verdere uitwerking hiervan in het rapport van 2020).

Het belangrijkste werkpunt blijft de opmaak van de **GPMI's**. Een deel dan de gecontroleerde GPMI's waren zo goed als volledig in orde, terwijl er voor een ander deel van de GPMI's nog heel wat werkpunten werden vastgesteld.

- Niet elk sociaal verslag moet dienst doen als sociale balans. De sociale balans kan betrekking hebben op elementen die voorkomen in het toekenningsverslag van het RMI, maar het sociaal verslag op zich is niet voldoende. De sociale balans is het (eenmalige) resultaat van een reflectie die gebeurt na de analyse van het RMI, samen met de gebruiker, om een GPMI op te stellen dat overeenkomt met zijn/haar noden. Het OCMW heeft een termijn van drie maanden om een diepgaandere analyse op te maken betreffende de situatie op verschillende levensdomeinen. Dit gaat nu voor een deel verloren doordat de sociale balans al meteen opgemaakt wordt samen met het eerste toekenningsverslag. Reeds na de vorige controle in 2021 werden enkele voorbeelden van een goede sociale balans overgemaakt.
- De looptijd van een GPMI moet afgebakend zijn door ofwel een einddatum of de vermelding voor de duurtijd van het traject etc.

- Soms werd een GPMI-student toegekend terwijl betrokkene hier geen recht (meer) op had, of omgekeerd werd een gewoon GPMI opgemaakt terwijl betrokkene wel nog student was. De onderhoudsplicht werd niet steeds onderzocht.
- Er was niet steeds een GPMI aanwezig. Indien er een vrijstelling voor opmaak GPMI wordt toegekend dient dit gemotiveerd te worden in het sociaal verslag en/of beslissing van het BCSD.
- Ook de invulling van het GPMI en de opgenomen engagementen is voor verbetering vatbaar. Enkele gecontroleerde GPMI's waren nietszeggend, bevatten amper concrete engagementen of waren opgemaakt in de beschrijvende hij/zij vorm (wat net de bedoeling van een sociale balans is).

De inspectie raadt aan om de werking betreffende het GPMI grondig te herbekijken gezien dit opnieuw terugvorderingen tot gevolg had. Bij een volgende controle zal er extra aandacht besteed worden aan de correcte toepassing van de wetgeving betreffende de GPMI's.

Recht op Maatschappelijke Integratie, boekhoudkundige controle

Er werd opnieuw een goede opvolging van de subsidiestromen vastgesteld. De Inspectie moedigt u sterk aan om op deze weg verder te gaan.

Uniek Jaarverslag

De materies die aan bod komen zijn:

Algemeen

Dankzij de correcte aangifte in het Uniek Jaarverslag is er geen terugvordering van de personeelskosten

Het belangrijkste aandachtspunt voor zowel PSA als SFGE betreft de betaling (of het bewijs van deelname aan de activiteit i.h.k.v. PSA): als het OCMW rechtstreeks betaalt aan de organiserende instantie, dan is een factuur van deze instantie noodzakelijk. Afwezigheid van een factuur is in dit geval reden tot terugvordering. Als het OCMW rechtstreeks aan de cliënt betaalt, dan dient deze het bewijs te leveren dat hij/zij de factuur betaalde (of dat hij/zij de activiteit verrichtte i.h.k.v. PSA) door zelf een betaalbewijs aan het OCMW te overhandigen (en/of een bewijs van de instantie dat betrokkene de activiteit verrichtte (bvb bewijs betalen lidgeld jeugdbeweging ; bewijs inschrijving sportclub)). Een folder met de prijzen of een vraag tot overschrijving van een bedrag zijn géén geldige bewijzen indien het OCMW de cliënt betaalt in plaats van de organiserende instantie.

Bij een volgende controle wordt meteen overgegaan tot integrale terugvordering van de ingediende tussenkomst indien één van bovenstaande bewijsstukken ontbreekt.

Subsidie Participatie en Sociale Activering (PSA)

Het OCMW dient steeds de toegekende steunen te laten bekrachtigen door het BCSD, ook indien deze volgen uit een intern reglement of een principebeslissing. Deze reglementen dienen jaarlijks opnieuw bekrachtigd te worden zodat er per jaar een wettige

basis is voor de toekenningen in het kader van het fonds. Nu werden toekenningen gedaan op basis van reglementen uit 2010, 2011, 2012, 2014.

Sociaal Fonds Gas en Elektriciteit (SFGE)

De aankoop van energie zuinige toestellen valt onder het luik 'preventieve acties' en dienen dus ook als dusdanig aangegeven te worden in het fonds (in plaats van samen met de aanzuivering van de facturen).

Geïndividualiseerd Project voor Maatschappelijke Integratie (GPMI)

De toelage werd correct verantwoord aan de hand van de ingediende personeelskosten.

De behandeling van de knipperlichten

Tijdens de controle werd vastgesteld dat de meeste knipperlichten slechts naar aanleiding van de geplande inspectie werden behandeld. Door het nog nemen van beslissingen en/of doorsturen van formulieren waren enkele knipperlichten niet meer van toepassing. Het OCMW dient bij het ontvangen van de knipperlichten tijdig de nodige stappen te ondernemen, zodat onnodige knipperlichten worden vermeden.

Het is van belang om de feedbackcode en de ondernomen actie steeds te staven met bewijsstukken in het dossier. Bij een volgende controle dienen er loonfiches, attesten of andere bewijsstukken aanwezig te zijn waar nodig. De dossiers die nog in onderzoek waren of waarvoor geen verdere stappen werden ondernomen hebben geleid tot een (gedeeltelijke) terugvordering.

Uit deze controle blijkt terug het belang van een correct formulierenbeheer.

- Een aantal van de knipperlichten betroffen dossiers waarbij het inkomen lager ligt dan de SPI-vrijstelling. Inkomsten die lager liggen dan de SPI-vrijstelling dienen altijd vermeld te worden in het B formulier. Indien dit niet gebeurt, leidt dit automatisch tot een knipperlicht.
- Het tijdig doorsturen van D formulieren zal ervoor zorgen dat vele knipperlichten automatisch uitgeschakeld worden. Afbetalingen dienen minimaal 1x per jaar doorgegeven te worden. Daarnaast is het ook van belang dat de referteperiode in het knipperlicht correct wordt ingevuld.

5. DEBRIEFING EN ALGEMENE OPMERKINGEN

5.1 Evolutie ten opzichte van eerdere controles

Medische kosten: Gezien de overlap van controle periode 2019 met de vorige controle in 2021 is het normaal dat opnieuw dezelfde vaststellingen zijn gedaan. Enkele van deze opmerkingen werden echter reeds geformuleerd in het rapport van 2016 en dienen dus wel dringend aangepakt te worden.

W65 boekhouding: er werden iets meer verschillen vastgesteld tegenover vorige controles. Over het algemeen zet het OCMW echter wel de goede werking verder.

RMI dossiers: na de controle blijkt dat de vaststellingen dezelfde zijn als in voorgaande jaren. De inspectie raadt het OCMW aan om het rapport (en de voorgaande rapporten waar nodig)

grondig door te nemen en de verbeterpunten ter harte te nemen. Voor bepaalde opmerkingen is er sinds 2016 nog steeds geen evolutie zichtbaar.

RMI boekhouding: het OCMW zet de goede werking verder. : het OCMW zet de goede werking verder.

Uniek jaarverslag: Uit de controle blijkt dat er toch een probleem is met het voorleggen van cruciale bewijsstukken zoals facturen en/of betaalbewijzen. Het OCMW dient hier werk van te maken om toekomstige terugvorderingen te vermijden.

Knipperlichten: het OCMW voorzag de knipperlichten van de nodige feedback en in de meeste gevallen werden de nodige stappen ondernomen, weliswaar vaak nadat de controlelijst werd bezorgd. Het correct en tijdig doorsturen van D formulieren blijkt een belangrijk aandachtspunt bij de controle van het knipperlichten. De bevindingen sluiten eerder aan bij het rapport van 2020 dan dat van de vorige controle in 2021.

5.2 Debriefing

De resultaten van de controles werden overlopen in aanwezigheid van de juriste en het hoofd van de sociale dienst. Dit verliep in een constructieve sfeer waarbij het OCMW zich kon vinden in de gemaakte opmerkingen.

6. CONCLUSIES

De onderstaande tabellen geven een overzicht van de eventueel te weinig ontvangen toelagen en de te veel ontvangen toelagen.

Te weinig ontvangen toelagen

De inspecteur stelde geen tekorten vast tijdens de controle.

Te veel ontvangen toelagen

Controle	Periode	Terugvordering	Terugvorderingsprocedure	Terugvorderingsperiode
Wet van 02/04/1965, controle van de medische kosten	Jaren 2018-2020	€6.865,18	Door onze diensten	Op een van de volgende maandelijkse kostenstaten
Wet van 02/04/1965, boekhoudkundige controle	Jaren 2018-2020	€9.995,19	Door onze diensten	Op een van de volgende maandelijkse kostenstaten
Recht op Maatschappelijke Integratie, controle van de sociale dossiers	Jaar 2021	Cf. bijlage nr. 3	Door onze diensten	Op een van de volgende maandelijkse kostenstaten
Uniek Jaarverslag PSA en KA	Jaar 2020	€1.934,62	Door onze diensten	Via een vordering tot terugbetaling die u zal ontvangen
Uniek Jaarverslag SFGE		€687		Op de volgende subsidie die u wordt toegekend
De behandeling van de knipperlichten	Jaren 2018-2020	Cf. bijlage nr. 7	Door onze diensten	Op maandstaat 06/2022

Mag ik u verzoeken om uw akkoord binnen een termijn van 15 dagen volgend op de ontvangst van dit verslag te verzenden naar mi.inspect_office@mi-is.be
Als er geen antwoord volgt binnen de opgelegde termijn wordt dit beschouwd als een aanvaarding van de resultaten van de inspectie.

Met vriendelijke groeten,

Voor de Voorzitter van de POD Maatschappelijke Integratie:
Het diensthoofd van de inspectiedienst,

Annemarieke DE KNIJF